

Selvitys Kuhmon Osuuspankin hallinto- ja ohjausjärjestelmästä vuodelta 2021

Sisällys

1 Sovellettava sääntely.....	3
2 OP Ryhmän rakenne.....	3
3 Edustajisto.....	4
4 Hallintoneuvosto.....	5
5 Nimitysvaliokunta.....	8
6 Hallitus.....	9
7 Toimitusjohtaja ja johtoryhmä.....	14
8 Sisäinen ja ulkoinen valvonta.....	16
9 Taloudellinen raportointiprosessi.....	16
10 Palkitseminen.....	16
11 Sisäpiirihallinto.....	16
12 Lähipiiriliiketoimet.....	17
13 Vastuullinen toiminta.....	17
14 Hallinto- ja ohjausjärjestelmää koskevan selvityksen päivitys ja nähtävillä pito.....	17

1 Sovellettava sääntely

Tämä selvitys on luottolaitostoiminnasta annetun lain 7 luvun 1–5 §:ssä ja 7 §:ssä tarkoitettu selvitys osuuspankin hallinto- ja ohjausjärjestelmästä. Selvityksessä on soveltuvin osin otettu huomioon Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodi (2020). Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä annetaan toimintakertomuksesta erillisenä.

Osuuspankin hallitus käsittelee vuosittain tämän hallinto- ja ohjausjärjestelmää koskevan selvityksen.

Tämä selvitys osuuspankin hallinto- ja ohjausjärjestelmästä, tilinpäätös, hallituksen toimintakertomus ja tilintarkastuskertomus sekä osuuspankin säännöt ovat saatavilla osuuspankin verkkosivuilla www.op.fi.

Osuuspankin toiminta perustuu voimassa olevan lainsäädännön ja sen nojalla annetun alemman asteisen sääntelyn noudattamiseen. Osuuspankki noudattaa osuuskuntalain ja talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain lisäksi muuta soveltuvaa finanssialan yrityksiä koskevaa sitovaa sääntelyä, osuuspankin sääntöjä ja talletuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisön OP Osuuskunnan ohjeita.

Osuuspankki kuuluu talletuspankkien yhteenliittymään, jonka keskusyhteisö on OP Osuuskunta. Osuuspankin ja OP Ryhmän muiden yhteisöjen välillä on kiinteä yhteistoimintasuhde.

2 OP Ryhmän rakenne

Osuuspankki kuuluu pankki-, vakuutus- ja muita finanssipalveluja tarjoavaan OP Ryhmään. OP Ryhmä muodostuu 31.12.2021 tilanteessa 121 osuuspankista (mukaan lukien Helsingin Seudun Osuuspankki) ja niiden keskusyhteisöstä OP Osuuskunnasta, jonka osuuspankit omistavat, sekä keskusyhteisön tytär- ja lähiyhteisöistä. OP Ryhmää valvotaan yhtenä kokonaisuutena.

Osuuspankit ovat omistaja-asiakkaidensa (jäsentensä) omistamia ja harjoittavat paikallista vähittäispankkitoimintaa. Ne tarjoavat kotitalous- ja pk-yrityksiä varten maa- ja metsätalousasiakkaille sekä julkiselle sektorille nykyaikaiset ja kilpailukykyiset pankkipalvelut. Osuuspankit toimivat ryhmän yhteisen strategian ja toimintalinjausten mukaan, mutta ovat itsenäisiä omassa päätöksenteossään. OP Osuuskunta toimii OP Ryhmän keskusyhteisönä ja strategisena omistusyhteisönä.

Keskusyhteisö on velvollinen tukemaan jäsenluottolaitosta määrällä, joka on tarpeen jäsenluottolaitoksen selvitystilän estämiseksi. Keskusyhteisö vastaa niistä veloista, joita ei saada suoritetuksi jäsenluottolaitoksen varoista. Jäsenluottolaitos on velvollinen suorittamaan keskusyhteisölle osuutensa määrästä, jonka keskusyhteisö on suorittanut joko toiselle jäsenluottolaitokselle tukitoimena taikka toisen jäsenluottolaitoksen velkojalle maksuna eräänneestä velasta, johon velkoja ei ole saanut suoritusta jäsenluottolaitokselta. Jäsenluottolaitoksella, jonka vakavaraisuus vaarantuisi em. tukitoimenpiteiden johdosta, ei ole velvollisuutta osallistua niihin, vaan sen osuus jaetaan muille jäsenluottolaitoksille. Jos jäsenluottolaitos on erotettu tai eroaa ryhmästä, em. velvoitteet koskevat sitä vielä viisi vuotta sen kalenterivuoden päättymisestä, jolloin ero on toteutunut. Keskusyhteisön maksukyvyttömyys-tilanteessa jäsenluottolaitoksilla on rajaton lisämaksuvelvollisuus keskusyhteisön veloista.

Yhteisömuodoltaan osuuspankit ovat osuuskuntia, joissa päätöksenteon perusarvoihin kuuluu jäsen ja ääni -periaate. Osuuspankeissa omistaja-asiakkaiden päätösvaltaa käyttää edustajisto tai osuuskunnan kokous, joka valitsee pankille hallintoneuvoston. Hallintoneuvosto puolestaan valitsee pankille hallituksen ja toimitusjohtajan

3 Edustajisto

Osuuspankin omistaja-asiakkaat valitsevat edustajansa pankin edustajistoon joka neljäs vuosi pidettävillä vaaleilla. Edustajisto käyttää päätösvaltaa pankin sääntöjen ja osuuskuntalain mukaan sille kuuluvissa asioissa.

Varsinainen edustajiston kokous on pidettävä kerran vuodessa ennen toukokuun loppua. Kokouksessa käsitellään osuuspankin sääntöjen mukaan varsinaiselle edustajiston kokoukselle kuuluvat asiat sekä mahdolliset muut kokouskutsussa erikseen mainitut asiat.

Ylimääräinen edustajiston kokous kutsutaan tarvittaessa koolle käsittelemään tiettyä edustajistolle kuuluvaa asiaa.

Merkittävimpiä edustajistossa käsiteltäviä asioita ovat muun muassa:

- tilinpäätöksen vahvistaminen
- hallituksen ja hallintoneuvoston jäsenten sekä toimitusjohtajan vastuuvapaudesta päättäminen
- taseen osoittaman ylijäämän käyttämisestä päättäminen
- hallintoneuvoston jäsenten lukumäärästä ja palkkioista päättäminen sekä hallintoneuvoston jäsenten valinta
- tilintarkastajan valinta ja palkkiosta päättäminen
- sääntöjen muuttaminen

Osuuspankille valittiin edustajisto vuonna 2021 pidetyissä edustajiston vaaleissa. Edustajiston toimikausi päättyy, kun vaalilautakunta on julkistanut vuoden 2025 vaalien tuloksen. Osuuspankin edustajiston kokoonpano toimikaudella 2021–2025:

Heikkinen Aila	tiimipäällikkö	Kuhmo
Heikkinen Mikko	yrittäjä	Kuhmo
Huotari Sini	sairaanhoitaja AMK	Kuhmo
Huotari Tapani	ammattiopettaja, eläkeläinen	Kuhmo
Huotari Timo	metsätalousyrittäjä	Kuhmo
Kettunen Tuomas	kansanedustaja, agrologi AMK	Kuhmo
Kilpeläinen Veikko	käyttöpäällikkö, eläkeläinen	Kuhmo
Kyllönen Ari	maanviljelijä	Kuhmo
Kyllönen Jorma	työnjohtaja	Kuhmo
Kyllönen Timo	yrittäjä	Kuhmo
Lehtonen Janne	taksiautoilija	Kuhmo
Niskanen Mika	maatalousyrittäjä	Kuhmo
Seilonen Minna	musiikin maisteri, kuvataiteilija	Kuhmo
Valtanen Eila	metsänhoitaja, eMBA	Kuhmo
Virtanen Kirsi	ryhmävastustaja	Kuhmo

4 Hallintoneuvosto

Hallintoneuvoston valinta

Osuuspankin hallintoneuvostoon kuuluu pankin säännöissä määritelty määrä edustajiston kokouksen valitsemissa jäseninä. Hallintoneuvoston jäsenen yläikäraja on 68 vuotta.

Osuuspankin nimitysvaliokunta valmistelee hallintoneuvoston jäsenten valintaa ja palkkioita koskevat kysymykset.

Hallintoneuvoston jäsenten perehdyttämisen ja osaamisen kehittämisen osalta osuuspankin tukena on OP Ryhmän hallintohenkilöiden osaamisen kehittämisohjelma.

Hallintoneuvoston kokoonpano:

Hallintoneuvoston puheenjohtaja

Vilén Seppo, 1959	perusopetuksen rehtori, eläkeläinen	Kuhmo
	kasvatustieteiden maisteri (KM), luokanopettaja Kuhmon OP, hallintoneuvoston puheenjohtaja 2018 – Kuhmon OP, hallintoneuvoston varapuheenjohtaja 2009- 2018 Kuhmon OP, hallintoneuvoston jäsen 2000-2009 Kuhmon OP, tarkastusvaliokunnan jäsen 2001-2004	
	Luottamustoimet: Kuhmon kaupunki, valtuuston jäsen Kuhmon kaupunki, elinvoimavaliokunnan jäsen/pj, Kuhmon kaupunki, vetovoima- ja tulevaisuusjaoston jäsen Kainuun Liitto, maakuntahallituksen jäsen	

Hallintoneuvoston varapuheenjohtaja

Piipponen Eira, 1962	suunnittelija	Kuhmo
	laskentatoimen merkonomi, ict-asantaja Kuhmon OP, hallintoneuvoston varapuheenjohtaja 2018- Kuhmon OP, hallintoneuvoston jäsen 2009-2018	
	Luottamustoimet: Kuhmon kaupunginvaltuusto, jäsen Kuhmon kaupunki, sivistyslautakunnan jäsen Kuhmon Lämpö Oy, hallituksen jäsen	

Hallintoneuvoston jäsenet:

Aittokoski Tanja, 1978	sairaanhoidtaja	Kuhmo
	Kuhmon OP, hallintoneuvoston jäsen 2021 –	
	Luottamustoimet: Tehyn ammattiosasto, hallituksen varajäsen	

Huotari Joni, 1990	yrittäjä	Kuhmo
	ylioppilas, rakennusalan perustutkinto Kuhmon OP, hallintoneuvoston jäsen 2019-	
Kempainen Miia, 1984	luokanopettaja	Kuhmo
	kasvatustieteen maisteri Kuhmon OP, hallintoneuvoston jäsen 2010- Kuhmon OP, tarkastusvaliokunnan jäsen 2016-2019	
Mattila Jaana, 1963	järjestelmävastaava	Kuhmo
	merkonomi, liiketoiminnan perustutkinto graafinen suunnittelija, viestintä- ja kuvataidealan tutkinto Kuhmon OP, hallintoneuvoston jäsen 2020- Kuhmon OP, nimitysvaliokunnan jäsen 2018-2020	
	Luottamustoimet: Rajasotilaskotiyhdistys ry. Kuhmon osasto pj. Tikkasten sukuseura, hallituksen jäsen	
Määttä Ilkka, 1978	maatalousyrittäjä	Kuhmo
	agrologi AMK Kuhmon OP, hallintoneuvoston jäsen 2020-	
Oinas-Panuma Kaisa, 1996	koordinaattori, viestinnän suunnittelija	Kuhmo
	yhteiskuntatieteiden maisteri Kuhmon OP, hallintoneuvoston jäsen 2021 –	
	Luottamustoimet: Kuhmon kaupunginvaltuuston jäsen Kuhmon kaupunki, hyvinvointi- ja sivistysvaliokunnan pj. Kuhmon kaupunki, vetovoima- ja tulevaisuusjaoston pj. Kuhmon keskusta, valtuustoryhmän pj Kainuun sote kuntayhtymän valtuusto ja tarkastuslautakun- nan jäsen Suomen Keskustanuoret ry, varapj. Suomen Keskusta rpn puoluevaltuuston jäsen Suomen Keskusta puoluehallituksen varajäsen Kuhmon Keskustanuoret, sihteeri	
Seilonen Tarja, 1980	lääketyöntekijä	Kuhmo
	ylioppilas, lääkealan perustutkinto	

viestinvälitys- ja logistiikkapalvelujen perustutkinto
hallintoneuvoston jäsen 2019-

Luottamustehtävät:
Kuhmon kaupunki, maaseudun neuvottelukunnan varajäsen
PAM Apteekin sopimuslatoimikunnan jäsen
PAM-Apteekkialan osasto ry, sihteeri

Tampio Mika, 1978	tuotantopäällikkö auton asentaja Kuhmon OP, hallintoneuvoston jäsen 2021-	Kuhmo
Tervo Pasi, 1965	toimitusjohtaja yo. agrologi hallintoneuvoston jäsen 2010- tarkastusvaliokunnan jäsen 2014-2017 Luottamustoimet: Kuhmon Sampo Kiinteistöt Oy, hallituksen puheenjohtaja	Kuhmo

Hallintoneuvoston tehtävät

Hallintoneuvoston tehtävänä on osuuskuntalain ja pankin sääntöjen mukaan valvoa hallituksen ja toimitusjohtajan hoitamaa osuuskunnan hallintoa.

Osuuspankin sääntöjen mukaan hallintoneuvostolle kuuluvat erityiset tehtävät ovat seuraavat:

- päättää hallituksen jäsenten lukumäärästä ja valitsee tarvittavan määrän jäseniä hallitukseen sekä määrää heidän palkkionsa, tarvittaessa erottaa hallituksen jäsenet
- valitsee ja tarvittaessa erottaa osuuspankin toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen kuultuaan hallitusta ja hankittuaan keskusyhteisön lausunnon; toimitusjohtajan sijaisen osalta lausunto on kuitenkin hankittava vain, jos keskusyhteisön ohjeistus sitä edellyttää
- vahvistaa osuuspankin toimintaa koskevan ohjesäännön
- merkitsee tiedoksi keskusyhteisön ohjeistuksen mukaisesti hallintoneuvostossa käsiteltävät ohjeet
- antaa varsinaiselle edustajiston kokoukselle lausunnon tilinpäätöksestä ja toimintakeromuksesta
- määrää vaalivuonna edustajiston jäsenten lukumäärän sekä nimeää edustajat vaalilautakuntaan.

Hallintoneuvoston riippumattomuus

Hallintoneuvoston valvontaroolin luotettavuuden takaamiseksi laissa määriteltyjä esteellisyys- ja riippumattomuusvaatimuksia on täydennetty osuuspankin säännöissä.

Hallituksen jäsenenä tai toimitusjohtajana toimivan henkilön valintaa hallintoneuvostoon on rajoitettu tehtävässä oloaikana ja toimitusjohtajan osalta myös viiden vuoden ajan tehtävän päättymisestä lukien. Osuuspankin sääntöjen mukaan osuuspankin hallintoon kuuluva ei voi samanaikaisesti toimia OP Ryhmän kanssa kilpailevan liikeyrityksen hallinnossa.

Koska OP Ryhmän yhteisöt toimivat kiinteässä yhteistyösuhteessa, muualla OP Ryhmässä työskentelevän henkilön sopivuutta hallintoneuvoston jäseneksi arvioidaan ottaen huomioon kyseisen henkilön asema ja työtehtävät.

Hallintoneuvoston monimuotoisuus

Tehokas työskentely edellyttää, että hallintoneuvostossa on riittävästi monipuolista asiantuntemusta, osaamista ja kokemusta. Hallintoneuvoston jäsenten valintaa valmisteltaessa kiinnitetään huomiota henkilön hallintoneuvoston kokoonpanolle tuottamaan lisäarvoon mm. riittävän monimuotoisuuden ylläpitämisessä ja kehittämisessä.

Monimuotoisuutta ylläpidetään ja kehitetään varmistamalla valittavien henkilöiden monipuolinen osaaminen ja kokemus, alueellinen edustavuus ja sukupuolten ja eri ikäryhmien riittävä edustus hallintoneuvostossa.

Tavoitteena on, että osuuspankin hallintoneuvostossa molemmat sukupuolet ovat edustettuina suhteessa 60/40 %. Tavoitteeseen pyritään pitkäjänteisesti varmistamalla, että ehdolla olevista, osaamiseltaan ja kokemukseltaan tasavahvoista henkilöistä ehdolle hallintoneuvoston jäseneksi asetetaan se, joka edustaa hallintoneuvostossa vähemmistönä olevaa sukupuolta.

5 Nimitysvaliokunta

Nimitysvaliokunta tekee edustajistolle sekä hallintoneuvostolle esitykset niiden päätösvaltaan kuuluvista henkilövalinnoista. Valiokunnan on varmistettava, että esitettävien henkilöiden sopivuus ja luotettavuus on arvioitu. Valiokunnan on lisäksi arvioitava, onko hallintoelimestä kokonaisuutena, esitettyjen henkilöiden tultua valituiksi, riittävä ja monipuolinen osaaminen ja kokemus ja täyttääkö se monimuotoisuutta ja jäsenten riippumattomuutta koskevat vaatimukset. Valiokunta varmistaa, että hallintoelimiin esitettävät henkilöt ovat suorittaneet tai sitoutuvat suorittamaan rooliin kuuluvat koulutukset.

Lisäksi valiokunta valmistelee esitykset eri hallintoelinten jäsenten vuosi-, kuukausi- ja kokouspalkkioista sekä kulukorvausten perusteista.

Hallintoneuvosto vahvistaa nimitysvaliokunnan työjärjestyksen.

Valiokuntaan kuuluvat pankin hallintoneuvoston ja hallituksen puheenjohtajat ja varapuheenjohtajat. Edustajisto valitsee valiokuntaan keskuudestaan kaksi jäsentä. Edustajistosta valittujen jäsenten toimikausi alkaa valinnasta päättävän edustajiston kokouksen päättyessä ja päättyy edustajiston vaaleja seuraavan uuden edustajiston kokouksen päättyessä.

Hallintoneuvoston puheenjohtaja toimii valiokunnan puheenjohtajana ja hallintoneuvoston varapuheenjohtaja valiokunnan varapuheenjohtajana. Toimitusjohtajalla on oikeus olla läsnä valiokunnan

Valiokunta tekee edustajistolle esityksen:

- edustajiston kokouksen puheenjohtajasta
- hallintoneuvoston jäsenten lukumäärästä
- hallintoneuvostoon valittavista henkilöistä
- hallintoneuvoston puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja jäsenten palkkioista
- edustajiston jäsenten palkkioista

Valiokunta tekee hallintoneuvostolle esityksen

- hallintoneuvoston puheenjohtajasta ja varapuheenjohtajasta
- hallituksen jäsenten lukumäärästä
- hallitukseen valittavista jäsenistä
- hallituksen puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja jäsenen palkkioista
- vaalivuonna edustajiston jäsenten lukumäärästä ja vaalilautakuntaan nimettävistä jäsenistä sekä heidän palkkioistaan

Lisäksi valiokunta tekee hallitukselle esityksen

- mahdollisen tarkastusvaliokunnan puheenjohtajasta ja valiokuntaan valittavista jäsenistä sekä heidän palkkioistaan

Valiokunta voi myös tehdä esityksiä muista kokouksissa esille tulevista asioista, joita hallintoneuvosto tai hallitus on esittänyt valmisteltavaksi.

Nimitysvaliokunnan kokoonpano:

Kettunen Tuomas	edustajiston jäsen	Kuhmo
Korkiakangas Satu	edustajiston jäsen	Kuhmo
Oinas-Panuma Kaisa	edustajiston jäsen 18.3.2021 saakka	Kuhmo
Piirainen Jorma	edustajiston jäsen	Kuhmo
Appelgren Arto	hallituksen puheenjohtaja	Kuhmo
Huotari Hanna-Leena	hallituksen varapuheenjohtaja	Kuhmo
Vilén Seppo	hallintoneuvoston puheenjohtaja	Kuhmo
Piipponen Eira	hallintoneuvoston varapuheenjohtaja	Kuhmo

Nimitysvaliokunta on kokoontunut 4 kertaa vuonna 2021.

6 Hallitus

Hallituksen valinta

Osuuspankin hallitukseen kuuluu pankin säännöissä määritelty määrä jäseniä. Hallituksen jäsenen yläikäraja on 68 vuotta. Osuuspankin nimitysvaliokunta valmistelee hallituksen jäsenten valintaa ja palkkioita koskevat asiat.

Luottolaitoksen hallituksen jäsenen on oltava luotettava ja hyvämaineinen henkilö. Hallituksen kokoonpanon osaamis- ja kokemusvaatimusten on vastattava hallituksen tehtäviä ja velvollisuuksia. Hallituksella tulee olla kokonaisuutena riittävä ymmärrys kaikista sen vastuupiiriin kuuluvista osa-alueista, kuten pankin liiketoiminnasta ja siihen liittyvistä keskeisistä riskeistä, jotta se kykenee johtamaan ja valvomaan osuuspankin toimintaa.

Uudet hallituksen jäsenet perehdytetään tehtäväänsä. Perehdyttämisestä vastaavat hallituksen puheenjohtaja ja toimitusjohtaja. Hallintohenkilöiden perehdyttämisen ja osaamisen kehittämisen tukena on OP Ryhmän hallintohenkilöiden osaamisen kehittämisohjelma.

Hallitus voi valita keskuudestaan tarkastusvaliokunnan avustamaan sitä valvontatehtävän hoitamisessa. Tarkastusvaliokunnan jäsenten tulee olla riippumattomia pankista. Toimitusjohtajaa ei voida valita tarkastusvaliokunnan jäseneksi. Jos pankilla ei ole tarkastusvaliokuntaa, sen vastuupiiriin kuuluvista sääntelyn mukaan pakollisista tehtävistä vastaa pankin hallitus.

Hallituksen kokoonpano

Appelgren Arto

1961

metsätalousyrittäjä, talousneuvos

Kuhmon OP, hallituksen puheenjohtaja 2013 -

Kuhmon OP, hallituksen jäsen 2002 -

Hotelli Kainuu Oy:n hallituksen puheenjohtaja 2011-2021

Kuhmon AA-Puu Oy, toimitusjohtaja 1997-2010

Luottamustehtävät:

OP Helsinki, edustajiston jäsen 2018-2021

OP Eläkesäätiön hallintoneuvoston jäsen 2014 -

MHY Kainuu, hallituksen puheenjohtaja 2015-2021

Pohjois-Suomen MHY ry, jäsen, varapuheenjohtaja 2015-2021

Haverinen Seppo

1960

maatalousyrittäjä

koneteknikko, maanviljelijän perustutkinto

Kuhmon OP, hallituksen jäsen 2019 -

Kuhmon OP, hallintoneuvoston jäsen 2004-2019

Kuhmon OP, edustajiston jäsen 2003-2004

Huotari Hanna-Leena

1976

puutarhayrittäjä

tradenomi

Kuhmon OP, hallituksen varapuheenjohtaja 2019 -

Kuhmon OP, hallituksen jäsen 2009 -

Kuhmon OP, hallintoneuvoston jäsen 2006-2009

yrittäjä, Akonlahden Puutarha Oy 1999 -

hallituksen jäsen/yrittäjä Pohjois-Suomen Tuorevihannes Oy 2021 -

hallituksen jäsen, Akonlahden Puutarha Oy 2019 -

hallituksen puheenjohtaja, Akonlahden Puutarha Oy 2009-2019

Kähkönen Riikka

1974

hyvinvointiaktivaattori, viestintäassistentti

fysioterapeutti

tuotekehitystyön erikoisammattitutkinto

Kuhmon OP, hallituksen jäsen 2018 -

Kuhmon OP, hallintoneuvoston puheenjohtaja 2009-2018

Kuhmon OP, hallintoneuvoston jäsen 2000-2009

Kuhmon OP, tarkastusvaliokunnan jäsen 2005-2008

Tampio-Malinen Katja

1974

maatalousyrittäjä, kättilö - terveydenhoitaja

Kuhmon OP, hallituksen jäsen 2020 –
 Kuhmon OP, hallintoneuvoston jäsen 2009–2020
 Kuhmon OP, tarkastusvaliokunnan jäsen/puheenjohtaja 2013–2017
 Kuhmon OP, edustajiston jäsen 2007–2009

Lisäksi hallitukseen kuuluu osuuspankin sääntöjen mukaan pankin toimitusjohtaja. Toimitusjohtajaa koskevat tiedot ovat kohdassa 8.

Hallituksen tehtävät

Osuuskuntalain mukaisen yleistoimivallan, osuuspankin sääntöjen ja luottolaitostoiminnasta annetun lain perusteella osuuspankin hallinnon ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä huolehtii ja osuuspankin toimintaa johtaa hallitus. Hallitus vastaa pankin strategisesta johtamisesta sekä ohjaa ja valvoo pankin toimivaa johtoa. Hallituksen toimivaltaan kuuluvat asiat, jotka eivät lain tai sääntöjen mukaan kuulu toimitusjohtajalle, hallintoneuvostolle tai edustajistolle.

Hallituksen on johdettava osuuspankin toimintaa lainsäädännön, osuuspankin sääntöjen, osuuspankin ohjesäännön ja keskusyhteisön vahvistamien ohjeiden mukaisesti.

Hallituksen on huolehdittava:

- pankin liiketoiminnan jatkuvan menestymisen turvaamiseksi suunnitelmallisuudesta, tehokkuudesta ja kannattavuudesta, toimintaympäristön muutoksiin sopeutumisesta ja riskien hallinnasta
- pankin sisäisen valvonnan ja valvontajärjestelmien riittävydestä ja luotettavuudesta
- luottolaitostoimintaa koskevan sääntelyn, OP Ryhmän yhteisten toimintaperiaatteiden sekä keskusyhteisön antamien ohjeiden noudattamisesta
- hallituksen jäsenten riittävästä perehdyttämisestä tehtävänsä ja osaamisen jatkuvasta ylläpitämisestä.

Tehtävänsä toteuttamiseksi hallitus muun muassa:

- vahvistaa pankin arvot, OP Ryhmän strategiasta johdetun strategian ja toimintasuunnitelmat sekä pankin lyhyen ja pitkän aikavälin tavoitteet ja seuraa säännöllisesti niiden toteutumista
- vahvistaa palkitsemisperiaatteet OP Ryhmän yhteisten periaatteiden mukaisesti
- merkitsee tiedoksi talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain mukaiset pankkia sitovat ohjeet ja hyväksyy muut keskusyhteisön antamat ohjeet sekä saattaa tarvittavat ohjeet myös pankin hallintoneuvostolle tiedoksi
- vahvistaa pankin pääomasuunnitelman, joka sisältää vakavaraisuus- ja puskuritavoitteet sekä varautumissuunnitelman
- merkitsee tiedoksi keskusyhteisön vahvistaman pankin riskiluokan ja toteuttaa siitä aiheutuvat toimenpiteet
- vahvistaa pankin riskienhallinnan ohjeistuksen ja riskilimitit sekä tilinpäätösperiaatteet keskusyhteisön ohjeiden mukaisesti

- päättää sisäisen tarkastuksen ja compliance -toiminnan organisoimisesta ja toteuttamisesta sekä päättää tarkastuskertomusten ja suositusten edellyttämistä toimenpiteistä
- tunnistaa mahdolliset eturistiriitatilanteet ja päättää niiden hallittavuuteen liittyvistä menettelytavoista keskusyhteisön vahvistamien ohjeiden mukaisesti
- huolehtii siitä, että pankille on tehty jatkuvuussuunnittelu OP Ryhmän käytäntöjen mukaisesti, jatkuvuussuunnitelma on ajantasainen ja, että sitä testataan vuosittain
- vahvistaa pankin johtamisjärjestelmän ja organisaation sekä päättää tarvittavien toimikuntien perustamisesta ja lakkauttamisesta sekä vahvistaa näiden toimenkuvat ja kokoonpanot ja nimeää pankin johtoryhmän jäsenet
- päättää pankin jäsenhakemusten hyväksymisestä tai hyväksymismenettelystä ja hyväksymisen edellytyksistä sekä jäsenen erottamisesta
- päättää toimitusjohtajan palkkaeduista ja toimitusjohtajan muista ehdoista
- päättää pankin toimipaikkojen perustamisesta ja lakkauttamisesta
- päättää toimintojen ulkoistamisesta OP Ryhmän periaatteiden mukaisesti
- laatii vuosittain hallituksen toimintasuunnitelman sekä arvioi vuosittain omaa toimintaansa
- huolehtii siitä, että pankki noudattaa OP Ryhmän ohjeistusta ja ryhmätasoisia sopimuksia

Hallituksen kokouksia koskevat menettelytavat

Hallituksen puheenjohtaja vastaa siitä, että hallitus kokoontuu tarvittaessa. Kokous on kutsuttava koolle, jos hallituksen jäsen tai toimitusjohtaja sitä vaatii. Hallitus on päätösvaltainen, kun puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja mukaan lukien enemmän kuin puolet sen jäsenten koko lukumäärästä on saapuvilla.

Hallitus nimittää itselleen sihteerin, jonka ei tarvitse olla hallituksen jäsen. Sihteeri osallistuu hallituksen kokouksiin ja laatii pöytäkirjan.

Kokouksissa käsiteltäviin asioihin liittyvä materiaali toimitetaan hallituksen jäsenille hyvissä ajoin ennen kokousta, jotta hallituksen jäsenille jää riittävästi aikaa perehtyä kokouksessa käsiteltäviin asioihin.

Hallituksen kokous voidaan asian kiireellisyyden tai muun syyn vuoksi pitää sähköisesti tai puhelimitse edellyttäen, että hallituksen jäsenille varataan mahdollisuus päätöksenteon aikana keskinäiseen yhteydenpitoon.

Hallitus voi päättää, että muukin henkilö kuin hallituksen jäsen saa olla läsnä kokouksissa. Kun hallitus käsittelee osuuspankin valvontaa tai osuuspankin kannalta tärkeitä tai laajakantoisia asioita, hallintoneuvoston puheenjohtaja voi valvontatehtävänsä toteuttamiseksi olla läsnä kokouksessa tällaisen asian käsittelyn ajan osallistumatta kuitenkaan päätöksentekoon.

Hallituksessa käsiteltävät asiat esittelee toimitusjohtaja tai joku muu hänen osoittamansa henkilö. Toimitusjohtaja vastaa siitä, että hallituksen jäsenet saavat riittävät tiedot pankin toiminnan, taloudellisen tilanteen ja muiden käsiteltävien asioiden arvioimiseksi.

Hallituksen kokouksesta laaditaan pöytäkirja, jonka allekirjoittaa hallituksen puheenjohtaja, sihteeri ja vähintään yksi hallituksen siihen valitsema jäsen.

Hallituksen työskentelyn ja kokoonpanon arviointi

Hallitus arvioi hallitustyön kehittämiseksi vuosittain toimintaansa ja työskentelytapojaan sisäisenä itsearviointina.

Hallituksen tehokkaan ja ammattitaitoisen työskentelyn turvaamiseksi hallituksen kokoonpanoa on suunniteltava pitkäjänteisesti. Suunnittelu toteutetaan osana vähintään vuosittain tapahtuvaa hallituksen kokoonpanon arviointia. Arvioinnissa on erityisesti huomioitava, että hallituksessa on kollektiivisesti edustettuna osuuspankin toiminnan näkökulmasta riittävä ja monipuolinen osaaminen ja kokemus ja, että erityyppiset eturistiriitatilanteet vältetään.

Hallituksen jäsenten riippumattomuus

Hallituksen jäsen ei ole riippumaton, jos hallituksen jäsenen itsenäiseen päätöksentekoon voi kokonaisuutena arvioiden vaikuttaa esimerkiksi merkittävä asiakkuus, yhteistyösuhde taikka voimassa oleva tai aikaisempi työ- tai toimisuhde. Enemmistön hallituksen jäsenistä tulee olla pankista riippumattomia. Hallituksen enemmistön riippumattomuutta laskettaessa toimitusjohtajaa ei oteta huomioon.

Osuuspankin sääntöjen mukaan osuuspankin hallintoon kuuluva ei voi samanaikaisesti toimia OP Ryhmän kanssa kilpailevan liikeyrityksen hallinnossa. Hallitukseen ei voida myöskään valita muuta osuuspankin tai sen konsernin palveluksessa olevaa henkilöä kuin pankin toimitusjohtaja.

Koska OP Ryhmän yhteisöt toimivat kiinteässä yhteistyösuhhteessa, muualla OP Ryhmässä työskentelevän henkilön sopivuutta hallituksen jäseneksi tulee arvioida ottaen huomioon kyseisen henkilön asema ja työtehtävät.

Hallitusjäsenyyden suositeltava enimmäiskesto on viranomaisohjeistuksen mukaisesti 12 vuotta. Enimmäiskeston päättymisen jälkeen henkilön ei katsota olevan enää riippumaton pankista.

Hallituksen jäsenistä riippumattomia ovat:

Haverinen Seppo	maatalousyrittäjä	Kuhmo
Kähkönen Riikka	hyvinvointiaktivaattori	Kuhmo
Tampio-Malinen Katja	maatalousyrittäjä	Kuhmo

Hallituksen jäsenistä riippumattomia yli 12 vuoden yhtäjaksoisen hallitusjäsenyyden vuoksi eivät ole Arto Appelgren ja Hanna-Leena Huotari. Hallintoneuvosto on vahvistanut periaatteet, joiden mukaan hallituksen enemmistön riippumattomuus saavutetaan tulevien vuosien hallitusvalinnoissa.

Hallituksen monimuotoisuus

Tehokas työskentely edellyttää, että hallituksessa on riittävästi monipuolista asiantunte-
musta, osaamista ja kokemusta. Hallituksen jäsenten valintaa valmisteltaessa kiinnitetään
huomiota henkilön hallituksen kokoonpanolle tuottamaan lisäarvoon mm. riittävän moni-
muotoisuuden ylläpitämisessä ja kehittämisessä.

Monimuotoisuutta ylläpidetään ja kehitetään varmistamalla valittavien henkilöiden monipuolinen osaaminen ja kokemus, alueellinen edustavuus ja sukupuolten ja eri ikäryhmien riittävä edustus hallituksessa.

Tavoitteena on, että osuuspankin hallituksessa molemmat sukupuolet ovat edustettuina suhteessa 60/40 %. Tavoitteeseen pyritään pitkäjänteisesti varmistamalla, että ehdolla olevista, osaamiseltaan ja kokemukseltaan tasavahvoista henkilöistä ehdolle hallituksen jäseneksi asetetaan se, joka edustaa hallituksessa vähemmistönä olevaa sukupuolta.

Hallituksen toiminta

Hallitus kokoontui vuoden 2021 aikana 14 kertaa. Jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti oli 98 %.

Hallituksen puheenjohtaja Appelgren Arto	14 kertaa
Hallituksen varapuheenjohtaja Huotari Hanna-Leena	14 kertaa
Hallituksen jäsenet:	
Haverinen Seppo	14 kertaa
Kähkönen Riikka	13 kertaa
Pulkinen Martti	13 kertaa
Tampio-Malinen Katja	14 kertaa

7 Toimitusjohtaja ja johtoryhmä

Toimitusjohtaja

Osuuspankin toimitusjohtajan on edistettävä osuuspankin etua huolellisesti ja hoidettava pankin päivittäistä hallintoa lainsäädännön, viranomais määräysten, keskusyhteisön ohjeiden sekä hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti.

Toimitusjohtaja vastaa siitä, että pankin toiminta on hallituksen vahvistaman strategian, toimintasuunnitelman ja ohjeiden mukaisesti tehokasta ja kannattavaa, toimintaympäristön muutoksiin sopeutuvaa ja riskeiltään hallittua.

Osuuspankin toimitusjohtaja:

Pulkinen Martti

1961

merkonomi

OP-menestysjohtaja/Helsingin kauppakorkeakoulu

Kuhmon OP, toimitusjohtaja 1.6.2018 –

Utajärven OP, toimitusjohtaja 2016–2018

Rantasalmen OP, toimitusjohtaja 2013–2016

Rantasalmen OP, pankinjohtaja 2013–2013

Kesälahden OP, toimitusjohtaja 2011–2012

Ruukin OP, rahoitusjohtaja 2003–2011

Johtoryhmä

Johtoryhmän tehtävänä on toimia osuuspankin toimitusjohtajan tukena osuuspankkiin ja sen konserniin liittyvien strategisten kysymysten valmistelussa, pankin toiminnan koordinoinnissa, merkittävien tai luonteeltaan periaatteellisten operatiivisten asioiden valmistelussa ja toimeenpanossa sekä sisäisen valvonnan ja riskien- ja vakavaraisuuden hallinnan toimivuuden samoin kuin sisäisen yhteistoiminnan ja tiedon varmistamisessa. Hallitus vahvistaa johtoryhmän kokoonpanon.

Pulkkinen Martti

Toimitusjohtaja

1961

OP-menestysjohtaja/Helsingin kauppakorkeakoulu

Kuhmon OP, toimitusjohtaja 1.6.2018 –

Utajärven OP, toimitusjohtaja 2016–2018

Rantasalmen OP, toimitusjohtaja 2013–2016

Rantasalmen OP, pankinjohtaja 2013–2013

Kesälahden OP, toimitusjohtaja 2011–2012

Ruukin OP, rahoitusjohtaja 2003–2011

Komulainen Susanna

Hallintopäällikkö

1963

merkonomi

Kuhmon OP, johtoryhmän jäsen 1.12.2021 alkaen

Kuhmon OP, hallintopäällikkö 1.12.2021 –

Kuhmon OP, hallintoasiantuntija 2021–2021

OP-Koti Kainuu Oy, kirjanpitäjä 2017–2020

Tervo Ulla

Rahoituspäällikkö

1977

merkonomi

Kuhmon OP, johtoryhmän jäsen 1.12.2021

Kuhmon OP, rahoituspäällikkö 1.12.2021 –

Kuhmon OP, rahoitusneuvoja 2017–2021

Kuhmon OP, asiakasneuvoja 2011–2017

Pääkkönen Salla

Asiakkuuspäällikkö

1976

ylioppilas

Kuhmon OP, johtoryhmän jäsen 1.12.2021

Kuhmon OP, asiakkuuspäällikkö 1.12.2021 –

Kuhmon OP, asiakkuusasiantuntija 2019–2021

Kuhmon OP, sijoitusneuvoja 2018–2019

8 Sisäinen ja ulkoinen valvonta

Sisäisen valvonnan periaatteet OP Ryhmässä vahvistaa keskusyhteisön hallitus.

Tilintarkastusyhteisö KPMG Oy on vuodesta 2015 toiminut osuuspankin tilintarkastajana ja KHT Antti Kääriäinen päävastuullisena tilintarkastajana vuodesta 2015 alkaen.

Tilintarkastusyhteisölle on maksettu palkkioita seuraavasti:

- tilintarkastuksesta maksettuja palkkioita 10635,83 euroa

Sisäisen ja ulkoisen valvonnan periaatteet OP Ryhmän tasolla on kuvattu tarkemmin vuodelta 2021 OP Ryhmän hallinto- ja ohjausjärjestelmästä annetussa selvityksessä.

9 Taloudellinen raportointiprosessi

Osuuspankin hallitus vastaa siitä, että kirjanpidon ja varainhoidon valvonta on asianmukaisesti järjestetty. Osuuspankin hallintoneuvoston tehtävänä on valvoa osuuspankin hallituksen toimintaa.

Osuuspankki noudattaa soveltuvin osin vuodelta 2021 OP Ryhmän hallinto- ja ohjausjärjestelmästä annetussa selvityksessä kuvattuja taloudellisen raportointiprosessin periaatteita.

10 Palkitseminen

Osuuspankin hallintoelinten ja edustajiston jäsenille on maksettu palkkioita seuraavasti:

Hallituksen puheenjohtajan vuosipalkkio/kuukausipalkkio 1000,00 euroa
Hallituksen jäsenille (mukaan lukien puheenjohtajalle) on maksettu kokouspalkkiota 350,00 euroa kokoukselta.

Hallintoneuvoston puheenjohtajan kuukausipalkkio 530,00 €
Hallintoneuvoston jäsenille (mukaan lukien puheenjohtajalle) on maksettu kokouspalkkiota 260 euroa kokoukselta.

Jos hallintoneuvosto perustaa valmistelujaoksen, maksetaan sen puheenjohtajalle ja jäsenille kokouspalkkiot hallintoneuvoston puheenjohtajalle ja jäsenille määriteltyjen kokouspalkkioiden mukaisesti. Vastaavasti, jos hallitus perustaa tarkastusvaliokunnan, maksetaan sen puheenjohtajalle ja jäsenille kokouspalkkiot hallituksen puheenjohtajalle ja jäsenille määriteltyjen kokouspalkkioiden mukaisesti.

Nimitysvaliokunnan jäsenille maksetaan kokouspalkkiot ja matkakustannusten korvaukset samojen perusteiden mukaan, joita edustajistonkokous on päättänyt noudattaa hallintoneuvoston jäsenten osalta.

Osuuspankki noudattaa soveltuvin osin OP Ryhmän palkitsemisen periaatteita, joita on tarkemmin kuvattu op.fi-verkkosivuilla olevissa OP Ryhmän palkitsemispolitiikassa ja -raportissa vuodelta 2021.

11 Sisäpiirihallinto

Osuuspankki noudattaa OP Ryhmän hallinto- ja ohjausjärjestelmää koskevasta selvityksestä 2021 ilmeneviä sisäpiirihallinnon periaatteita.

12 Lähipiiriliiketoimet

Osuuspankki noudattaa OP Ryhmän hallinto- ja ohjausjärjestelmää koskevassa selvityksessä 2021 kuvattuja lähipiiriliiketoimia koskevia periaatteita.

13 Vastuullinen toiminta

Osuuspankki noudattaa OP Ryhmän hallinto- ja ohjausjärjestelmää koskevassa selvityksessä 2021 kuvattuja vastuullisen toiminnan periaatteita siltä osin kuin ne koskevat osuuspankin toimintaa.

14 Hallinto- ja ohjausjärjestelmää koskevan selvityksen päivitys ja nähtävillä pito

Osuuspankin hallinto- ja ohjausjärjestelmää koskeva selvitys annetaan vuosittain ja se on nähtävillä op.fi-verkkosivuilla.